

Esko Rasi
(esko.rasi@poliisi.fi)

LAUSUNTOPYYNTÖ 14.9.2012

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LAUSUNTO ASELUKÄYTÄNTÖJEN YHTENÄIS- TÄMISOHJEESTA

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei sinänsä ole huomautettavaa ohjeen laatimisesta. Ohje on kuitenkin oikeudelliselta luonteeltaan heikosti velvoittava ja silloinkin vain viranomaisia itseään. Ohjeeseen koottuja hallinto-oikeuksien ratkaisuja on pidettävä hyvänä lisänä, koska ne avaavat ampuma-aselain soveltamiskäytäntöä laajemmin. Ohjetta tulisi kuitenkin päivittää määrajoihin, jotta siihen saadaan myös korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöä, koska sitä näyttää viimeisimmän ampuma-aselain muutoksen myötä nyt annettavan.

Sisällössä otsikon 3.3. alla on kuitenkin muutamia muutosta vaativia kohtia. Esimerkkiluettelossa on lueteltu ns. tehokkaita kiväärejä, joilla ampumiseen tulisi olla erityinen rata. Luettelossa on mainittu ainakin .300 WinMag, jota kuitenkin voidaan pitää tavanomaisena kaliiberina ainakin karhun, hirven ja villisian metsästyksessä. Muita tyypillisiä suurriistalle tarkoitettuja kaliibereja ovat muun muassa: .338 Federal, .338 WinMag, .35 Whelen, .358 Win, 9,3x53R, 9,3x62, 9,3x74R, .375 H&H, .416 Rigby, .45-70 ja .450 Marlin ja .458 WinMag. Niitä käytetään myös ulkomailla, varsinkin Afrikassa tapahtuvissa jahdeissa vaarallisen suurriistan metsästyksessä. Itse asiassa .375H&H on säädetty eräissä maissa vaarallisen riistan minimikaliiberiksi.

Osa edellä mainituista kaliibereista on väljyydeltään hieman tyypillistä kaliiberia, esimerkiksi .308 Win suurempia, mutta niiden ballistiset kertoimet, lähtönopeudet ja luodinpainot vaihtelevat huomattavasti suhteessa tavanomaisiin kiväärikaliibereihin. Lupaharkinnassa ei siis tulisi olennaisesti takertua metsästysasetuksessa säädettyihin tehokkuusvaatimuksiin, siten että teho-vaatimukset selvästi ylittävät kaliiberit pitäisi jättää myöntämättä. Yllämainitut suurriistalle tarkoitettut kaliiberit eivät tosin ole suositeltava vaihtoehto lintujen tai pienriistan metsästyksessä, vaikka ne sinänsä ovat sallittuja. Huomioon voisi myös ottaa esimerkiksi tyypillisten pistoolikaliiberien 9mm parabellum ja .45ACP välisen eron. .45ACP:n tyypillinen luoti painaa noin 14,5 g ja lähtönopeus on noin 250 m/s ja 9mm parabellumin luoti painaa noin 8 grammaa ja lähtönopeus on noin 330 m/s. Käytännössä kaliiberit ovat siis energian suhteen lähes yhtä tehokkaat, pysäytysvoimaltaan lähietäisyydellä .45ACP on olennaisesti tehokkaampi ja 9mm patruunaa pystytään lataamaan yhteen lippaaseen tuplasti. Tehokkuus ja tulivoimaisuus jäävät siis varsin monitulkintaisiksi käsitteiksi.

Lisäksi luonnoksessa viitataan sovellettuun reserviläisammuntaan, jonka virallinen lyhenne on SRA.

Ohjeessa olisi syytä korostaa sitä, että säädettyjä normeja, kuten patruunakapasiteetti metsästyksessä, ei pitäisi toistaa lupatodistuksissa lupaehtoina, koska säädökset saattavat muuttua ja luvanhaltija saattaa luulla, että hänelle myönnetty hallussapitolupa oikeuttaa poikkeamaan jokin lain tai sen nojalla annetun asetuksen säännöksistä. Lisäksi laissa tai sen nojalla annetuissa säännöksissä olevilla poikkeuksilla tulisi voida toimia luvan myöntämisperusteesta tai lupa-

ehdoista huolimatta. Tyypillinen tilanne on sellainen, jossa loukkaantunut eläin tulisi lopettaa mahdollisimman nopeasti. Hallussapitoluvan ehto "vain urheiluammuntaan" tai muun vastaavan ehdon ei tulisi rajoittaa tällaista poikkeuskäyttöä. Lupaharkinta lopettamistarkoituksessa haettavaan ampuma-aseeseen on tästä eri asia, koska tällöin on kyseessä ampuma-aseen säännönmukainen käyttäminen ja sitä ohjeessa onkin asianmukaisesti selostettu.

Osastopäällikkö, Ylijohtaja

Pentti Lähteenoja

Ylitarkastaja

Rami Sampalahti